

84. לחיים'

ולא הייתה זו אמירה של התהממות. כמושתל כליה השוואות במחלוקת דיאליזה לא הייתה מומלצת עבورو. במכון הדיאליזה נערכים יותר מדי חיבורים של כלי דם, וחיבורים של כלי דם פירושם גם היחסות לחידקים וסכנות זיהומיים, מה שבחחלה אינו בריא למושתלים.

אבל ההורים בקשו... וכמו בפעמים רבות אחרות, למורות היהתו מושתל מצא את עצמו יצא אל בית החולים. נחשף לחיבורים על מנת לעזור לחולים נוספים להתחבר לחיים, להתעורר לתקווה.

"זאת לא רק חייה מושקה שזוקקה לכך שאגיע", אמר לי לאחר מכן, "אלו ההורים. שמעת מהם איך המחלה מכניסה את כל המשפחה לשחרורה ולטטלה, אני צריך לתרום בהם. הם לא יכולים בלבד, הם חיברים להרגיש שאנחנו איתם".

כך יצא בעלי אל הנסעה הארוכה לשניידר. לא רק בשבייל חייה מושקה, בשבייל ההורים ובעיקר בשבייל עצמו. כשהוא חזר בערה שוב האש בעיניו. "הבטחתה לה שנמצא לה תורם בעורת ד'. הבטחתה לה שהיא עוד תוכל לשנות הרבה מים ולהזור לפסל הלימודים, אילו שני החלומות העיקריים שלה כעת", סיפר לי ואני ידעת ששהוא לא ישקט ולא ינוח עד שימצא תורם.

*

בעלי אהב ילדים, מצא אותם שפה משותפת וחש כלפים חיבה מיוחרת הוא ייחס חשיבות לכל ילד קטן כגדל ורחש כלפיו כבוד. כל אחד מילדיים שהיו בסביבתו הרגיש אליו חיבור מודהים, ילדי בית הכנסת סבב אותו בשמחת תורה ובכל ארוע ואפיו הילדים שהתגוררו בבניין היו מברכים אותו לשולם בחיקוק מאיר. באופן מיוחד בלבטה רגשותו כלפי ילדים חולין כלויות. עשרות ילדים זכו בס"ד להשתלה בזכות פעילותו הוא חש את כאבם, חווה את ייסורייהם והشكיע ימים ושבועות כדי למצוא להם תורם.

*

עוד לפני שנתן להם כליה הוא נתן להם לב. בכל אחד מהילדים הצליח לטעת את התקווה ואת הביטחון שהיא טוב יותר. הכליל כל ילד והזדהה אליו עד כלות, ותוך כך יכול היה גם לחלום בקהל על העתיד, להציג תاريichi יעד ולקיים להם. אם עבר התאריך ולא נמצא תורם? אפשר תמיד להציג יעד ולהתפלל.

*

שנה שלמה ארך תהליך מציאת התורם עבור חייה מושקה וביום השתלה שרהה בביתנו שמחה עצומה. הלב שלנו היה כה נרגש שביל הוציא בקבוק ליקר, מזג שתי כוסיות ויחד שתינו 'לחיים'.

בשעות הערב הם נקשרו על הדלת. זוג הורים. חיכינו להם. הכנסתי אותם ושבנו בסalon. הם באו לדבר אבל עוד לפני שיצאו המיללים זיגו להם הדמעות. "הרבה הבר", הם אמרו, "אנחנו לא מסוגלים יותר. היה מושקה שלנו לא תתחיל את שנת הלימודים זהה... וזה עבר את סוף הסבל שלו ושלנו".

הקשנו. במקום שאין אנשים השתדל בעלי להיות אי"ש. ככה התודענו לסיפורה הכאב של חייה מושקה, בעית ההצלחות התגלתה אצלם בגיל עיר ובעל זאת הצלicho' ללחוב' איתה עד שהמחלה התדרדרה ויצאה מכלל שליטה. "כל השנים האלה היה מושקה התמודדה, אבל בשנה האחרונות ההתמודדות הפכה בלתי אפשרית. ילדה, עוד לא בת מצווה וכבר מתيسרת בטיפול דיאליזה? אתה יודעת מה זה?", בכתה האם.

"היהתי שם", אמר בעלי בונימה חמה, מקשיבה.

"לא הרבה, לא", ענה האב. "אננו דומה מבוגר המטופל בדיאליזה לילד המטופל בדיאליזה. הקושי של ילד בדיאליזה עצמתי הרבה יותר והוא סובלים כמוון, כל בני המשפחה. הרבה הילדה, תהשוו על זה, חברותיה של חייה מושקה הולכות לבירכה והוא מנעה מלהצטרף, חייבת לשומר על סטריליזציה, כאשר אנחנו רוצחים לנפש משפחתי אי אפשר להתרחק, הרי בראשון בשלישי וב חמישי על הילדה להתייצב בטיפול דיאליזה בבית החולים "שניידר" ואם כך, לא כדאי כלל לנסוע. הרב יודע מה קורה כשחלה החמורה והילדה מאושפזות? כל הבית קורס. היא ילדה, אי אפשר להשאיר אותה בלבד בבית החולים, מישחו חייב להיות אליה, אבל מישחו גם חייב להישאר בבית עם הילדים. והעבדה, מה היא עליה? אם שנינו בחול'ת ממנה נתפרנס? זה לא עניין של שבוע או שבועיים, המצב הזה נמשך כבר קרוב לשנה ואין אור בקצת הדיאליזה...".

ההורים של חייה מושקה נשברו על הספה. די, הם כבר לא מסוגלים יותר. לא יתכן ששנה חדשה בפתח חייה מושקה במצב שאינו מאפשר לה להשתתף בלימודים גם ביום בהם אינה עוברת טיפולים. לא יתכן שהיא חלה כל כך שאינה יכולה להגישים את חלומה ולבקור מדי פעם בבית הספר. מה יהיה? היא צוברת פערים לימודים וחברתיים ודועכת... ממש דועכת.

"הרבה, האם תוכל לבקר אותה במכון הדיאליזה בשניידר?",
הפצירו ההורים.
"אני מושתל", אמר בעלי

